

*Бауца В. М.,**аспірант кафедри цивільного права та процесу
Хмельницького університету управління та права
імені Леоніда Юзькова*

ДО ПИТАННЯ ВСТАНОВЛЕННЯ ПРАВОВОЇ ПРИРОДИ ЦИФРОВИХ АКТИВІВ У СУЧАСНОМУ ЦИВІЛЬНОМУ ПРАВІ

Анотація. У статті вивчаються актуальні погляди та останні нормативні підходи щодо змісту та характерних рис цифрових активів як комплексного явища, наділеного технічно-інформаційною та економіко-правовою природою. Констатується, що саме використання концепту «активу» вказує на необхідність застосування максимально широкого терміну, що охоплював би різні види цифрових цінностей, і також на слідування за західною традицією вживання поняття «asset» у цьому аспекті. Обґрунтовується позиція про недоцільність обмеження обсягу цифрових активів виключно криптовалютами, в тому числі з огляду на помилковість включення до дефініції віртуального активу вказівки на поширення у розподіленому реєстрі (за допомогою технології блокчейну) та наявності унікального ідентифікатора. Висловлюється думка стосовно можливості диференціації правового регулювання в залежності від окремих категорій об'єктів у межах загального поняття цифрових активів – насамперед криптовалюти та токенів як таких, що на сьогодні отримали найбільше застосування і поширення.

Автор пропонує розглядати цифрові активи як новітні об'єкти майнових прав, виражені сукупністю даних у електронній формі та поширені у розподіленому реєстрі або у інший спосіб, наділені власною цінністю, не прив'язаною до реальних (фіатних) коштів або активів. Таким чином у роботі констатується, що фундаментальними ознаками віртуальних активів у нормативній та доктринальній площинах вже не визнаються риси, притаманні криптовалютам (блокчейн-технологія, наявність унікального ідентифікатора), а виключно електронна форма вираження та можливість атрибуції цифровому активу певної економічної (майнової) цінності. При цьому підкреслюється, що унікальними є механізми формування такої цінності, оскільки не встановлюються національними банками або іншими державними регуляторами, а отже є децентралізованими та ринковими за своєю природою. Виходячи з цього розуміння, закріпленого за своїми сутнісними ознаками у новому українському законодавстві, ключовими проблемами розвитку ринку цифрових (віртуальних) активів в Україні залишатимуться питання обліку та оподаткування операцій (в тому числі укладення правочинів, набуття у спадок тощо), об'єктом яких виступатимуть не лише криптовалюти, але й токенизовані активи, в тому числі NFT-токени, тобто невзаємозамінні токени. Резюмується, що у результаті впровадження такої дефініції цифрових активів та подальшого вирішення окреслених проблемних питань, можливим стане побудова динамічної системи, коли нові віртуальні активи підпадатимуть під правове регулювання в силу своєї інформаційно-технологічної та економіко-правової природи, а не особливостей створення, збереження чи поширення.

Ключові слова: цифровий актив, віртуальна валюта, токен, блокчейн, криптовалюта, діджиталізація, цифровий ринок.

Постановка проблеми. Процес діджиталізації суспільного життя торкнувся усіх соціально-економічних, політичних та культурних сфер, вплинувши й на процеси набуття і розподілу суспільних благ, виникнення новітніх об'єктів майнових цивільних прав. Механізми набуття прав на такі об'єкти, їх охорони та захисту сьогодні перебувають на вістрі наукової правової думки і законотворчих зусиль. Вони віддзеркалюють зміни, пов'язані із децентралізацією та автономізацією світових фінансових потоків, вивід значної кількості цінностей у цифрові валюти, не пов'язані із діяльністю державних банків та регуляторів. При цьому констатується висока розвиненість ринку віртуальних активів та криптовалют в Україні, існування, станом на 2020 рік, найбільшої в світі блокчейн-спільноти, чому сприяє також високий рівень цифрової освіченості серед населення нашої держави та популяризація використання різного роду систем для електронних платежів [1, с. 80].

Тому завдання, що стоїть перед вітчизняною правовою системою є комплексним та полягає не лише у впровадженні нової термінологічної системи щодо розуміння цифрових активів як об'єктів цивільних прав, але й у інтеграції способів набуття, реалізації та захисту прав на вказані об'єкти в рамках уже ustalених цивілістичних моделей. При цьому саме від цілісного та взаємоузгодженого розуміння правової природи цифрових активів, їх видів та ключових характеристик залежить досягнення решти цілей. Ускладнює поставлену задачу відсутність загальнонаукового, законодавчого та економічного тлумачення змісту категорії цифрових (віртуальних) активів в Україні та державах-членах ЄС, Сполучених Штатах тощо. Вбачається, що аналіз ключових пропонованих підходів у цьому аспекті, все ж, дозволить визначитись із власне сутністю цифрових активів як таких та екстраполювати отримані висновки у правову площину. Засновуючись на цьому можливо й надалі ефективно розвивати та врегульовувати питання становлення і розвитку ринку цифрових активів у нашій державі загалом.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідження проблематики правової природи цифрових активів та пов'язаних питань становлення і регулювання відповідного ринку в Україні та закордоном займалися такі вітчизняні вчені як С. Аліна, Д.А. Арзянцева, І.П. Дмитро, М.М. Коврига, Д.С. Козенков, А.А. Кудь, О.І. Кулик, О.В. Куриліна, М. Кучерявенко, І. Лясківський, А.С. Овчаренко, В.Ю. Пряміцин, М. Рехлицький, Є. Смичок, Д. Фартушна, Ю.І. Шаповал,

О.А. Юрченко та інших. Попри це, зважаючи на новітність предмету аналізу, визначеного у цій статті, та проблематичність встановлення єдиних підходів до розуміння сутності віртуальних активів, ці питання потребують подальших системних досліджень вчених-цивілістів. У зв'язку з цим у цій науковій праці вивчаються актуальні аспекти, пов'язані із дефініцією цифрових активів з точки зору сучасних підходів науки цивільного права до подібних нематеріальних активів як об'єктів майнових прав.

Метою статті є здійснення дослідження у форматі вступу до проблематики, питань, пов'язаних із встановленням характерних рис та правової природи цифрових (віртуальних) активів як об'єктів майнових прав відповідно до актуальних уявлень доктрини цивільного права, нормативних положень та рекомендацій відповідних міжнародних організацій.

Виклад основного матеріалу дослідження. Для формулювання правової дефініції поняття цифрового активу насамперед слід встановити головні риси технічної та економічної природи цього явища. На економічній, правовій, інформаційній та ціннісній складових поняття цифрового активу зосереджував увагу й А.А. Кудь, який, за наслідками узагальнення, вказав на розуміння цифрового активу як інформаційного ресурсу, похідного від права на цінність і такого, що обертається в розподіленому реєстрі у вигляді унікального ідентифікатора [2, с. 1]. На нашу думку сутність цифрового активу узагальнено проявляється та може розглядатись саме крізь призму двох площин: технічно-інформаційної та економіко-правової, що охоплює пропонуваній цитовану автором ціннісну складову. Загалом саме використання концепту «активу» вказує на необхідність застосування максимально широкого терміну, що охоплював би різні види цифрових цінностей, і також на слідування за західною традицією вживання поняття «*asset*» у цьому аспекті.

Зазначена технічно-інформаційна складова сутності цифрового активу, як у цитованому вище визначенні А.А. Кудя, найчастіше пов'язується саме з технологією блокчейну (розподіленого реєстру) та наявністю унікального ідентифікатора, що теж є похідним від використання цієї технології. На нашу ж думку такий підхід невиправдано звужує розуміння цифрових (віртуальних) активів виключно до криптовалют та інших цінностей, що мають криптографічну природу. Впровадження більш широкого розуміння цифрових активів можна, натомість, прослідкувати у міжнародних документах рекомендаційного та нормативного характеру.

Так, у оновлених станом на жовтень 2021 року Рекомендаціях FATF (Міжнародної групи з протидії відмиванню брудних грошей, англ. *Financial Action Task Force on Money Laundering*) щодо ризико-орієнтованого підходу до віртуальних активів та постачальників послуг віртуальних активів [3], віртуальний актив («*virtual asset*») розглядається як цифрове вираження вартості, що може торгуватись або передаватись в цифровому вигляді та використовуватись для оплати чи інвестицій. При цьому відзначається, що віртуальні активи не включають цифрове вираження фіатних валют, цінних паперів та інших фінансових активів, які вже описані в інших рекомендаціях FATF. Таким чином, FATF не пов'язує цифрові активи із технологією блокчейну (розподіленим реєстром) та наявністю унікального ідентифікатора, вказуючи лише на цифрове вираження вартості та функціональність такого активу: він може передаватись або виступати об'єктом торговельної діяльності в цифровому

вигляді та використовуватись для оплати чи інвестицій. Відзначається, що визначення цифрових активів у Рекомендаціях FATF має тлумачитись широко, при цьому юрисдикції повинні спиратись на фундаментальні концепції, що містяться в цій дефініції, щоб застосувати функціональний підхід, який може врахувати технологічні досягнення та інноваційні бізнес-моделі. Відповідно до загального духу Рекомендацій FATF, ці визначення спрямовані на технологічну нейтральність. Тобто їх слід застосовувати на основі основних характеристик активу чи послуги, а не технології, яку вони використовують [3]. Це ще раз підтверджує обмеженість підходу до звуження цифрових активів виключно до тих, що поширюються через технологію блокчейну. З цих ж причин заслуговує на критику позиція, згідно з якою цифровий актив – це «новий підхід до поняття токена розподіленого реєстру або блокчейна, і оскільки цифровий актив у певному сенсі можна віднести до інструменту блокчейна, його концептуальне призначення полягає в абсолютній реалізації властивостей даної технології» [4, с. 318]. Втім, термінологічні дебати в цьому випадку можна пов'язати і з відсутністю домовленості між практиками і дослідниками не лише щодо змісту аналізованих понять, але й їх обсягу та самої сфери застосування – тому під цифровим активом у аналітичних джерелах, присвячених вивченню криптовалюти та засадничої для неї технології блокчейну, цей термін може атрибубуватись до суттєво відмінної категорії явищ.

Також важливим пунктом є вказівка на відсутність прив'язки цифрового активу до реальних (фіатних) цінностей, тобто потрібно розуміти, що цифровий актив є самостійним об'єктом з власною цінністю, а отже є й окремим об'єктом майнових цивільних прав. Тому слід критично ставитись до позицій окремих дослідників, які вважають, що до основних властивостей цифрового активу належить, зокрема, забезпечення його реальними активами, що звужує сутність цифрового активу лише до інструменту підтвердження майнових прав на оцифрований матеріальний або ж нематеріальний актив, вбачаючи у цьому юридичну властивість аналізованого концепту [5, с. 11]. У зв'язку з цим цифрові валюти (криптовалюти) не є тотожними не лише фіатним грошам, але й грошам електронним: по-перше, віртуальні валюти, у порівнянні з традиційними формами електронних грошей, представляють собою електронну вартість, номіновану в новій валютній одиниці (до прикладу, у біткоінах, одиниця виміру – 1 біткоін), а не в національній валюті, яка виступає законним засобом платежу; по-друге, віртуальні валюти не є зобов'язаннями кредитної організації, спеціалізованого емітента або будь-якої іншої юридичної особи. При цьому спільними рисами криптовалют і електронних грошей є їх електронна форма і те, що вони виконують функції грошей (одну або декілька) [6, с. 136]. Разом з тим, віртуальні валюти як різновид цифрових активів досі, принаймні за українським законодавством, не виконують функцію платіжного засобу і не можуть бути предметом обміну на майно (товари, послуги), хоча за межами державного регулювання такі обміни безперечно відбуваються і далеко непоодинокими є правочини між різними контрагентами, в тому числі українськими, з розрахунком у тих ж біткоінах.

Загалом сам факт наявності, актуальності та необхідності звернення до рекомендацій організації, діяльність якої спрямована на боротьбу з відмиванням грошей та іншими злочинами у цій сфері при регулюванні ринку цифрових активів, вказує на

те, що такий ринок перебуває лише на стадії свого становлення і якщо в окремих юрисдикціях і виходить, поступово, з «тіні», проте значною мірою залишається у «сірій зоні». Вітчизняні дослідники навіть виокремлюють ряд ризиків використання цифрових активів у діяльності віртуальних підприємств, до яких належить: можливість використання віртуальних платформ для легалізації доходів, отриманих злочинним шляхом; фінансування тероризму тощо; тінізація доходів, отриманих суб'єктами купівлі-продажу віртуальних товарів, уникнення оподаткування; здійснення розрахункових операцій та укладання смарт-договорів особами, що не досягли відповідного віку або з обмеженою дієздатністю; розповсюдження шахрайства, у тому числі цифрового шахрайства (кібератаки, корпоративне шпигунство тощо) [7, с. 70].

Цікаво, що подібне до закріпленого у рекомендаціях FATF розуміння цифрового активу (хоч і у формулюваннях більш пристосованих до українських правових концепцій) закладається й у новітнє законодавство України. Так, у п. 1 ч. 1 ст. 1 Закону України «Про віртуальні активи» (законопроект № 3637), ухвалений Верховною Радою України 8 вересня 2021 року [8], який 7 жовтня 2021 року було повернуто до парламенту з пропозиціями Президента України і, прийнято парламентом України з підтримкою цих пропозицій 17 лютого 2022 року [9], закріплюється визначення віртуального активу як нематеріального блага, що є об'єктом цивільних прав, має вартість та виражене сукупністю даних в електронній формі. Існування та оборотоздатність віртуального активу забезпечується системою забезпечення обороту віртуальних активів. Віртуальний актив може посвідчувати майнові права, зокрема права вимоги на інші об'єкти цивільних прав. Вираження цифрового активу «сукупністю даних в електронній формі», що має вартість, і є, на нашу думку, цифровим вираженням вартості, а отже синонімічно розумінню, закріпленому у рекомендаціях FATF. Схожі концепції закріплюються й у низці зарубіжних нормативних актів, зокрема у ст. 2(10) модельного акту, підготовленого в рамках діяльності Комісії з уніфікації права США – Переглянутому уніфікованому Законі про довіреній (фідучіарний) доступ до цифрових активів 2015 року (англ. *Revised Uniform Fiduciary Access to Digital Assets Act*), визначено, що цифровим активом є електронний запис, стосовно якого особа має право або інтерес, де далі наголошується, що цей термін не включає відповідний актив або зобов'язання, якщо такий актив або зобов'язання не мають електронної форми [10]. Тому вважаємо справедливими судження про те, що законодавство, яке найближчим часом набуде чинності в Україні (*мова саме про новий Закон України «Про віртуальні активи»*), є одним із найпрогресивніших, детально пропрацьованих та таким, що максимально широко охоплює сферу цифрових активів [11, с. 74].

Далі й А.А. Кудь, звертаючись до визначення FATF, коригує власне розуміння віртуального активу та вказує на те, що така дефініція сформована всеосяжним чином і може охоплювати віртуальні активи, реалізовані не лише на базі технології розподіленого реєстру, але і створені на базі інших технологій (наприклад: бездокументарні цінні папери, електронні гроші), що, у свою чергу, на думку вченого, значно ускладнює завдання визначення правового режиму цього об'єкта [12, с. 16]. У зв'язку з цим, можливим є диференціація правового регулювання в залежності від окремих категорій об'єктів у межах загального поняття цифрових активів – насамперед криптовалю-

т та токенів як таких, що на сьогодні отримали найбільше застосування і поширення.

Дискусійним питанням є диференціація у нормах Закону України «Про віртуальні активи» на забезпечені та незабезпечені активи. Так, під забезпеченим віртуальним активом розуміється такий актив, що посвідчує майнові права, зокрема права вимоги на інші об'єкти цивільних прав. Згідно з ч. 4 ст. 4 цього Закону під забезпеченням віртуального активу розуміється посвідчення ним майнових прав, зокрема прав вимоги на інші об'єкти цивільних прав. Забезпечення віртуальних активів не є забезпеченням виконання зобов'язання. Під посвідченням майнових прав розуміється підтвердження права власника забезпеченого віртуального активу вимагати об'єкт забезпечення. На нашу думку, наведені формулювання є недостатньо визначеними та можуть тлумачитись, всупереч аналізованому нами вище підходам до розуміння «самостійності» цифрових активів відносно активів «реальних», як такі, що вказують на вторинність віртуальних активів.

З цього приводу у Рекомендаціях FATF безумовно наголошується на тому, що віртуальні активи не можуть бути просто цифровими репрезентаціями фіатних валют, цінних паперів та інших фінансових активів, які вже розглядаються в інших частинах Рекомендацій FATF, без властивої їм можливості виступати об'єктами цифрової торгівлі чи передачі та можливості використовуватися для платежів або інвестицій. З цієї причини, у аналізованих Рекомендаціях згадується приклад банківського запису, який хоч і зберігається в цифровому форматі та представляє право власності особи на фіатну валюту, не є віртуальним активом. Однак цифровий актив, який можна обміняти на інший актив, наприклад стейблкоїн, який можна обміняти на фіатну валюту або віртуальний актив за стабільним курсом, все ще може кваліфікуватися як віртуальний актив. Ключове питання в цьому контексті полягає в тому, на думку FATF, чи має віртуальний актив цінність, яку можна продавати, передавати та використовувати для оплати чи інвестування, чи, радше, є просто засобом запису чи представлення права власності на щось інше. У зв'язку з цим наголошується, що активи, які не кваліфікуються як віртуальні, не повинні вважатися такими, що не підпадають під дію Стандартів FATF. Натомість вони можуть підпадати під інші види фінансових активів, такі як цінні папери, товари, похідні інструменти або фіатна валюта [3]. У світлі цього постає запитання, яким саме чином відбувається забезпечення віртуального активу у розумінні нового Закону, оскільки якщо мова йде лише про представлення у цифровій формі будь-якої іншої цінності або майна, в тому числі права вимоги, то такий актив не є відокремленим нематеріальним благом. Більше того, подібні підтвердження як-то записи у банківських реєстрах, реєстрах фінустанов існують вже тривалий час і мови про віднесення їх до самостійної категорії цифрових або віртуальних активів не велось та не ведеться.

Висновки. Підсумовуючи результати здійсненого дослідження, пропонуємо розглядати цифрові активи як новітні об'єкти майнових цивільних прав, виражені сукупністю даних у електронній формі та поширювані у розподіленому реєстрі або у іншій спосіб, наділені власною цінністю, не прив'язаною до реальних (фіатних) коштів або активів. Таким чином фундаментальними ознаками віртуальних активів у нормативній та доктринальній площинах вже не визнаються риси, притаманні криптовалютам (блокчейн-технологія, наявність унікаль-

ного ідентифікатора), а виключно електронна форма вираження та можливість атрибуції цифровому активу певної економічної майнової цінності. При цьому унікальними є механізми формування такої цінності, оскільки не встановлюються національними банками або іншими державними регуляторами, а отже є децентралізованими та ринковими за своєю природою.

Виходячи з цього розуміння, закріпленого за своїми сутнісними ознаками у новому українському законодавстві, ключовими проблемами розвитку ринку цифрових (віртуальних) активів в Україні залишатимуться питання обліку та оподаткування операцій (в тому числі укладення правочинів, набуття у спадок тощо), об'єктом яких виступатимуть не лише криптовалюти, але й токенизовані активи, в тому числі NFT-токени, тобто невзаємозамінні токени (англ. «non-fungible token»). У результаті впровадження такої дефініції цифрових активів та подальшого вирішення окреслених проблемних питань, можливим стане побудова динамічної системи, коли нові віртуальні активи підпадуть під правове регулювання в силу своєї інформаційно-технологічної та економіко-правової природи, а не особливостей створення, збереження чи поширення. Потребуватиме подальшого дослідження та обговорення й проблематика впровадження диференціації нормативного регулювання стосовно обігу різних видів цифрових активів, що з точки зору цивільного права означатиме окреслення підстав виникнення, реалізації та захисту відповідних майнових прав.

Література:

- Савченко М. В., Горкун К. В., Пшеничний В. О. Детермінанти розвитку ринку криптовалют в Україні та світі. *Економіка і організація управління*. 2020. № 4(40). С. 75–82.
- Кудь А. А. Обґрунтування поняття «цифровий актив»: економіко-правовий аспект. *International Journal of Education and Science*. 2019. 2(3). Р. 29–41. URL: https://www.virtualassetest.org/wp-content/uploads/2019/11/obosnovanie-ponyatiya-cifrovoy-aktiv-ehkonomiko-pravovoj-aspekt_ua.pdf
- FATF Updated Guidance for a Risk-Based Approach to Virtual Assets and Virtual Asset Service Providers (Paris, 28 October 2021). URL: <https://www.fatf-gafi.org/publications/fatfrecommendations/documents/guidance-rba-virtual-assets-2021.html>
- Кудь А. Цифровые активы и их экономико-правовое регулирование в свете развития технологии блокчейн / Александр Кудь, Николай Кучерявенко, Евгений Смычок. Харьков : Право, 2019. 384 с.
- Кучерявенко М. П., Білінський Д. О., Смичок С. М. Науково-правовий висновок «Цифрові активи як об'єкт правового регулювання». 2019. 144 с. URL: <https://s3.eu-central-1.amazonaws.com/simcord-site/pdf/naukovo-pravoviy-visnovok-cifrov-aktivi-yak-obktp-ravovogo-regulyuvannya.pdf>
- Батюк Л. А., Кравченко О. М. Криптовалюта: механізм функціонування та перспективи поширення в умовах глобалізації. *Інноваційна економіка*. 2021. № 1–2 (86). С. 131–139.
- Арзянцева Д. А., Захаркевич Н. П. Проблемні аспекти використання цифрових активів у діяльності віртуальних організацій. *Побудова інформаційного суспільства: ресурси і технології*: матеріали XVIII Міжнародної науково-практичної конференції, Київ, 19–20 вересня 2019 р. МОН України, УкрІНТЕІ [та ін.]. Київ : УкрІНТЕІ, 2019. С. 68–71.
- Пропозиції Президента до Закону «Про віртуальні активи» (проект Закону України від 11.06.2020 р. № 3637). *Верховна Рада України*. Законотворчість. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=69110
- Парламент ухвалив Закон «Про віртуальні активи» згідно з пропозиціями Президента. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/parlament-uhvaliv-zakon-pro-virtualni-aktivi-zgidno-z-propoziciyami-prezidenta>
- Revised Uniform Fiduciary Access to Digital Assets Act (2015). URL: <https://www.uniformlaws.org/HigherLogic/System/DownloadDocumentFile.ashx?DocumentFileKey=112ab648-b257-97f2-48c2-61fe109a0b33&forceDialog=0>
- Нагнибіда В. І., Іщук А. Ю. Правове регулювання цифрових активів у новітньому законодавстві країн світу. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія : Юриспруденція*. 2021. № 51. С. 70–75.
- Kud A. A. Comprehensive Classification of Virtual Assets. *International Journal of Education and Science*. 2021. Vol. 4. No. 2. P. 14–39.

Batsutsa V. Legal nature and modern understanding of the concept of digital assets in civil law

Summary. The article examines current views and the latest regulatory approaches to the content and characteristics of digital assets as a complex phenomenon endowed with technical-informational and economic-legal nature. It is stated that the very use of the concept of «asset» indicates the need to use the widest possible term, which would cover different types of digital values, and also to follow the Western tradition of using the concept of «asset» in this aspect. The position on inexpediency of limiting the volume of digital assets exclusively by cryptocurrencies is substantiated, including due to the erroneous inclusion in the definition of a virtual asset of the indication of distribution in the distributed register (using blockchain technology) and the presence of a unique identifier. The opinion is expressed about the possibility of differentiation of legal regulation depending on certain categories of objects within the general concept of digital assets – especially cryptocurrencies and tokens as such, which are currently the most widely used and widespread.

The author proposes to consider digital assets as the latest objects of property rights, expressed in a set of data in electronic form and distributed in a distributed register or otherwise, endowed with intrinsic value, not tied to real (fiat) funds or assets. Thus, the paper states that the fundamental features of virtual assets in the regulatory and doctrinal areas are no longer the recognized features inherent in cryptocurrencies (blockchain technology, the presence of a unique identifier), but only electronic expression and the ability to attribute a digital asset to an economic (property) value. It is emphasized that the mechanisms of formation of such value are unique, as they are not set by national banks or other state regulators, and therefore are decentralized and market in nature. Based on this understanding, enshrined in its essential features in the new Ukrainian legislation, the key issues of digital (virtual) assets in Ukraine will remain issues of accounting and taxation of operations (including transactions, inheritance, etc.), the object of which will be not only cryptocurrencies, but also tokenized assets, including NFT tokens, i.e. non-fungible tokens. It is concluded that as a result of the introduction of such a definition of digital assets and further solution of the identified problems, it will be possible to build a dynamic system when new virtual assets will be subject to legal regulation due to their information and technological, economic and legal nature, rather than features of their creation, preservation or distribution.

Key words: digital asset, virtual currency, token, blockchain, cryptocurrency, digitalization, digital market.